

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Traces vientitodistusosion koulutus

Kirsi Hartikainen

Asta Komulainen

Vientijaosto

vientitraces@ruokavirasto.fi

29.11.2022

Sisältö

- Vientitodistukset Traces NT –järjestelmässä kolmansiin maihin
  - Yleistä vientitodistuksista
  - Kirjautuminen järjestelmään ja oikeudet
  - Viennin eläinterveystodistusten täyttö
  - Viennin eläinterveystodistusten myöntäminen
  - Palaute

Perustietoa Traces NT -vientiosiosta

Yleistä

- EU Komissio hallinnoi Traces NT -järjestelmää, jossa myönnetään muun muassa vientitodistuksia EU:n ulkopuolisiin maihin eläinperäisille tuotteille, eläimille ja sukusoluille
- Traces on lyhenne sanoista Trade Control and Expert System, joka on yksi osio Euroopan Unionin virallisen valvonnan tiedonhallintajärjestelmän kokonaisuudesta (IMSOC-asetus 2019/1715)
  - IMSOCin muita osia ovat ADIS, EUROPHYT, iRASFF
- Traces NT:n vientiosiossa voidaan täyttää ja varmentaa viennin eläinterveystodistuksia kolmansiin maihin kaikissa EU-jäsenmaissa oman maan kielellä
  - Todistuspohjia on järjestelmässä tällä hetkellä n. 100kpl + Iso-Britannian todistukset.
- Euroopan komissio huolehtii Tracesin toiminnasta, ylläpidosta, tuesta ja tarvittavasta päivittämisestä tai kehittämisestä. Lisäksi komissiolla on oikeus tarkastella ja seurata jokaisen jäsenmaan asiakirjoja ja järjestelmään annettuja tietoja
- Tarkempia ohjeita vientiin löytyy EU Komissiolta toimijoille ja valvojille erikseen:
  - EU Komission ohje toimijoille vientitodistusten täyttöön
  - EU Komission ohje valvojille vientitodistusten käsittelyyn
  - Lisäksi vientiosiosta on tehty suomenkielinen ohje

Vientitodistusten käyttö vuonna 2021

Maa	Tuote
Kanada	sianliha
Hong Kong	liha
Uusi-Seelanti	sianliha
Venäjä	rehu, maitotuotteet, lihavalmisteet
Euraasian talousliitto	siitosmunat
Ukraina	maitotuotteet, siipikarjanliha
Iso-Britannia	koirat ja kissat, hevoset

Traces NT Harjoitusohjelma

- Tracesin käyttöä voi vapaasti harjoitella harjoitusohjelmassa:
- <u>https://webgate.training.ec.europa.eu/tracesnt/login</u>
- Vientiosion valvojan käyttäjätunnukset ovat muotoa LCAXX.FR@ec-traces.eu, jossa XX on numerot väliltä 06-10, esim. LCA10.FR@ec-traces.eu
- Toimijoiden käyttäjätunnukset ovat muotoa EOXX.FR@ec-traces.eu, jossa XX on numerot väliltä 26-30, esim. EO26.FR@ec-traces.eu
- Salasana tunnuksille on tällä hetkellä Welovetnt2022.2
- Emme tällä hetkellä saa automaattisesti tietoa, jos salasanat on vaihdettu harjoitusohjelmaan. Ongelmatilanteissa ole yhteydessä osoitteeseen vientitraces@ruokavirasto.fi ja sante-traces@ec.europa.com
- Muistathan tutustua ruokaviraston internetsivuihin <u>TRACES Ruokavirasto</u>!

Kirjautuminen järjestelmään

Toimijan kirjautuminen järjestelmään

- Ennen kuin kirjaudut ensimmäistä kertaa Tracesiin, rekisteröidy EU Login -järjestelmään. Tarvitset voimassa olevan henkilökohtaisen sähköpostiosoitteen
- EU login -järjestelmään rekisteröitymisen jälkeen tiliin pitää luoda salasana 1,5 tunnin sisällä saadun sähköpostilinkin kautta
- Kun salasana on vaihdettu onnistuneesti, voit rekisteröityä Tracesiin etusivun kautta.
- Kun rekisteröidyt ensimmäistä kertaa Tracesiin, lisää profiiliisi vähintään yksi rooli vientiyrityksessä, eläinten pitopaikassa tai vastaavassa
- Valitse rooliksi Operator/Toimija
- Hae organisaatiosi maan, osion ja aktiviteettityypin avulla
- Järjestelmä pyytää lisäämään vapaaehtoisia lisätietoja ja ilmoittaa, kun hyväksyntäpyyntö on lähtenyt eteenpäin onnistuneesti
- Hyväksyntäpyyntö menee uuden yrityksen luonnin jälkeen aluehallintovirastoon ja muussa tapauksessa myös toimijan pääkäyttäjä voi hyväksyä uusia yrityksen käyttäjiä
- Järjestelmä ilmoittaa sähköpostiisi, kun pyyntö on käsitelty

Uuden toimijan lisääminen poikkeustapauksissa

- Jos edustat vientiyritystä tai pitopaikkaa, jota ei löydy valmiiksi järjestelmästä (esim. jos lähettäjänä on yrityksen pääkonttori), voit luoda yrityksen uutena toimijana rekisteröitymisvaiheessa
  - syötä järjestelmään ensin nimi, maa ja kaupunki
  - valitse yrityksen Luvuksi Eläinlääketiede, osioksi Importer (IMP) ja toiminnoksi Exporter.
- Hyväksytyt maito-, muna-, liha- ja varastolaitokset sekä hyväksytyt tai rekisteröidyt sivutuotetoimijat ((EY) N:o 1069/2009 47 art.) ja eläintenpitopaikat viedään järjestelmään viranomaisten toimesta ja niiden pitäisi löytyä sieltä valmiina.
- Kun kaikki pakolliset toimijaan liittyvät tiedot on lisätty, yhdistä toimija oikeaan aluehallintovirastoon varmentamista varten.

Virkaeläinlääkärin kirjautuminen järjestelmään

- Jos olet viranomainen esim. todistuksia myöntävä eläinlääkäri, valitse Viranomainen (Authority)
- Valitse sopiva rooli (Role) ja pätevyys (Competence)
  - Vientitodistuksia allekirjoittavat virkaeläinlääkärit, kuten tarkastuseläinlääkärit ja kunnaneläinlääkärit, tarvitsevat LAU-oikeudet (Local authority unit)
  - RCA-oikeuksia hakevat aluehallintoviranomaiset
  - CCA-oikeuksia hakevat keskusviranomaiset
  - Yhdistä itsesi oikeaan organisaatioon hakemalla Osiotiedoilla esimerkiksi Veterinary ja hae oikeuksia
- Aluehallintoviranomaiset hyväksyvät kunnaneläinlääkäreiden tunnukset ja keskusviranomainen (vientitraces@ruokavirasto.fi) hyväksyy tarkastuseläinlääkäreiden tunnukset
- Ohjeita kirjautumiseen: <u>Create a new EU login account</u> ja <u>Request an access profile in TRACES.NT</u>

Tracesin etusivu ja eri välilehdet

- Etusivulla näkyvät Tracesin uusimmat uutiset ja viimeisimmät todistukset
- Ohje-välilehden alla on linkit Euroopan komission englanninkielisiin ohjeisiin ja järjestelmän versiopäivityksiin
- Kohdasta yhteystiedot voi lähettää sähköpostia osoitteeseen sante-traces@ec.europa.eu, jonne jokainen käyttäjä voi ilmoittaa mahdollisista teknisistä ongelmista
- Julkaisut (publications) välilehdeltä löytyy hyväksytyt elintarvikelaitokset sekä rekisteröidyt tai hyväksytyt sivutuotelaitokset ja eläinten pitopaikat.
- Toimijat (Actors) -kohdasta voit etsiä tietoja mm. toimijoista, viranomaisista ja kuljetusvälineistä.
- Tilastot-välilehdeltä viranomaiset pääsevät tarkastelemaan myönnettyjä vientitodistuksia
- Viennissä käytettävät eläinterveystodistukset löytyvät Documents-välilehden kohdasta EU:n vienti.

Vientitodistuksen täyttö Toimija

Vientitodistuksen täyttäminen toimijan näkymässä, yleistä

- Toimija täyttää eläinterveystodistuksen vientierää koskevan osan eli osan I
- Documents-otsikon alta EU:n vienti/ +New Export -kohdasta oikean tullinimikkeen kohdalta voi hakea todistuspohjan viennin kohdemaahan
- Todistuksen punaisella tähdellä (*) merkityt kohdat ovat pakollisia täytettäviä kohtia, ja ne vaihtelevat riippuen vietävästä tuotteesta sekä kohdemaasta
- Muistathan, että viranomaiset voivat allekirjoittaa todistuksen vasta, kun lähetät sen eteenpäin varmennettavaksi valvojallesi

Lähettäjän ja vastaanottajan valinta todistukselle

- Hae lähettäjää tarkennetulla haulla
  - Joskus laitokselle tai pitopaikalle valittu osio tai toimintotyyppi voi vaikuttaa siihen, miksei laitos tai pitopaikka näy kentässä vaihtoehtona.
  - EU toimijat, jotka on hyväksytty tai rekisteröity, lisätään viranomaisten toimesta.
- Vastaanottajaa voi etsiä esimerkiksi selaamalla tietyn maan toimijoita
  - Kun luot uuden vastaanottajan esimerkiksi elintarvikkeiden osalta, valitse ensin Luvuksi elintarvikkeet, jonka jälkeen voit valita osioksi general activity establishment non-EU (GEN). Vastaanottaja voi jäädä uusi-tilaan.

Lähetys- ja lastauspaikan valinta

- Voit valita lähetys- ja lastauspaikaksi (I.11 ja I.13) viranomaisen hyväksymän toimijan tai pitopaikan, kun viet elintarvikkeita, sivutuotteita tai eläviä eläimiä kaupalliseen tarkoitukseen.
- Kun kohtien I.11 ja I.13 tiedot on syötetty, kohtaan I.4 tulee automaattisesti näkyviin tieto toimivaltaisesta paikallisviranomaisesta. Valvojaa ei tarvitse valita.
  - Jos kohtien I.11 tai I.13 toimijaa ei ole yhdistetty paikalliseen viranomaiseen (esim. lemmikkieläinten vienti), järjestelmä luo varoitusikkunan. Ikkuna ilmoittaa, ettei todistusta voida lähettää eteenpäin myönnettäväksi, ennen kuin lähetys- ja lastauspaikat on yhdistetty toimivaltaiseen viranomaiseen. Viranomaista voit tarvittaessa etsiä kohdassa I.4.

Muut kuljetustietokohdat todistuksella

- Voit joko lisätä tai luoda uutena kuljetusvälineen tiedot, jos tietoja ei löydy valmiista listauksesta. Voit lisätä todistukselle myös useampia kuljetusvälineitä Lisää kuljetusmuoto -kohdasta
- Kohdan I.14 lähtöajankohdan lähtöaikaa voit muuttaa kellon kuvakkeesta
- Saapumispaikkaan (Entry point) I.16 voit lisätä vain maan tai tarkemmat tiedot. Entry point tarkoittaa saapumispaikkaa kolmanteen maahan.
- Lisää kauttakulkumaihin (For transit through a third country I.21) ja kauttakulkujäsenmaihin (For transit through Member State(s) I.22) tarvittaessa maat, joiden kautta vientierän kuljetus tapahtuu kohdemaahan
- Jos oikeaa rajatarkastusasemaa ei löydy, voit pyytää aseman lisäämistä järjestelmään
- Animal journey log vaaditaan eläinkuljetuksissa jäsenmaiden välisissä eläinten siirroissa, jotta kauttakulkujäsenmaat näkevät kuljetukset

Vientierätietojen täyttäminen todistukselle

- Voit täyttää todistuksen vientierätiedot manuaalisesti kirjaamalla kohtiin tietoja ja tarvittaessa lisäämällä rivejä kohdasta Lisää tunnistetietoja (Add Identificators) ja valitsemalla haluamasi rivimäärän
- Voit valita myös vaihtoehdon Import from Excel or Csv file, jolloin voit tuoda tuotetiedot suoraan excelistä järjestelmään
- Bruttopaino on merkittävä tarkasti elintarvikkeiden ja sivutuotteiden vientitodistuksiin. Lähetyksen painoa ei tarvitse antaa tarkkaan eläinkuljetuksissa

Lähetys varmennettavaksi virkaeläinlääkärille

- Kun kaikki pakolliset kentät on täytetty vientitodistukselta, voit lähettää todistuksen eläinlääkärille allekirjoitettavaksi heti tai tallentaa myöhemmin täydennettäväksi luonnoksena (Save as draft)
  - Ohjelma ilmoittaa, mikäli pakollisia kenttiä on täyttämättä
  - Luonnos todistuksesta näkyy toimijalle, mutta valvoja ei voi muokata todistusta ennen kuin toimija lähettää todistuksen varmennettavaksi.
- Kun todistus tallennetaan ja/tai lähetetään sertifioitavaksi, todistus saa nimen, tunnistenumeron ja QR-koodin
- More-valikosta voit poistaa tehdyn todistuksen tai kopioida todistuksen uutena, jolloin alkuperäisen todistuksen tiedot säilyvät todistusluonnoksessa
  - Kopioitaessa todistusta uudeksi pohjaksi, uusi todistus ei linkity vanhaan todistukseen.

Vientitodistuksen täyttö ja varmentaminen Virkaeläinlääkäri

Vientitodistuksen täyttäminen virkaeläinlääkärin näkymässä

- Näet omat oikeutesi (Käytettävissä olevat profiilit/Available profiles) oikeassa yläkulmassa olevaa hahmoa painamalla
- Viranomaiset täyttävät vientitodistuksen II osan, joka sisältää mm. eläintauteihin ja elintarviketurvallisuuteen liittyvät vakuutukset (attestations) sekä allekirjoitus-kohdan
- Viranomaiset voivat muokata myös todistuksen Osaa I (Lähetyksen tiedot), jonka toimija on täyttänyt
  - Jos haluat lukita osan 1 muokkauksen toimijalta, voit käyttää kohtaa Sign as in progress
- Vientitodistuksen välilehdeltä sertifiointi pääset valitsemaan todistukselle sopivat eläintautivaihtoehdot ja mahdollisesti täyttämään tietoja todistuksen ehtokohtiin
- Todistuksen alareunasta voit valita joko kuittaa validointi tai hylkää validointi
  - More valikosta todistuksen voi kopioida uutena (ei yhdisty alkuperäiseen todistukseen) tai hylätä kokonaan
  - Voit myös tallentaa keskeneräisenä, jolloin voit esikatsella todistusta ennen tulostamista
- Kun vientitodistus on tarkistettu, kuittaa validointi ja tulosta todistus haluamillasi kielillä Lisää tulostusvaihtoehtoja -kohdasta

Kiitos!

Ota meihin yhteyttä

vientitraces@ruokavirasto.fi

Kirsi Hartikainen Asta Komulainen

RUOKAVIRASTO Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

